

Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKTIVNOSTI AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJA PROGRAMA RAZVOJA OPŠTEG SREDNJEG OBRAZOVANJA U CRNOJ GORI (2024-2026) ZA 2024. GODINU

SADRŽAJ

I UVODNI REZIME	3
II INFORMACIJE O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA	7
III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE	11
IV PREPORUKE ZA NAREDNU FAZU SPROVOĐENJA AKCIONOG PLANA	15

I Uvodni Rezime

U upravljačkoj strukturi, žene dominiraju, te se na čelu Ministarstva nalazi žena, a među visokorukovodnim kadrom takođe najveći broj zaposlenih čine žene. Od dva državna sekretara, jedna je žena, a jedan muškarac, sekretar Ministarstva je muškarac, a od šest generalnih direktora, pet su ženskog, a jedan sekretar je muškog pola.

Operativni ciljevi u Programu razvoja opšteg srednjeg obrazovanja (2024-2026) su:

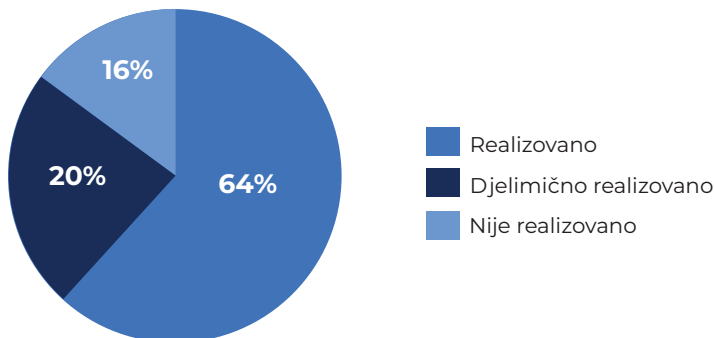
1. Unapređenje propisa koji se odnose na gimnazijsko obrazovanje;
2. Unapređenje kvaliteta nastave i učenja;
3. Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca i
4. Unapređenje obrazovnih programa i obrazovne ponude.

Akcionim planom sprovođenja Programa razvoja opšteg srednjeg obrazovanja (2024-2026) u okviru operativnih ciljeva planirano je ukupno 37 aktivnosti.

U okviru operativnog cilja 1: Unapređenje propisa koji se odnose na gimnazijsko obrazovanje planirano je 6 aktivnosti od čega je za četiri aktivnosti planirana realizacija u 2024. godini. U okviru operativnog cilja 2: Unapređenje kvaliteta nastave i učenja planirano je 11 aktivnosti od kojih je za 7 planirana realizacija u 2024. godini. U okviru operativnog cilja 3: Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca planirano je 13 aktivnosti od čega je za 11 aktivnosti planirana realizacija u 2024. godini. U okviru operativnog cilja 4: Unapređenje obrazovnih programa i obrazovne ponude planirano je 7 aktivnosti od kojih je realizacija dvije /planirana za 2024. godinu.

1. Stepen realizacije po aktivnostima

Od ukupno planiranih 37 aktivnosti u Akcionom planu, za 2024. godinu planirana je realizacija 24 aktivnosti. Realizovano je 15 aktivnosti, djelimično su realizovane 5 aktivnosti i nije realizovano 1 aktivnosti. Procentualni prikaz realizacije aktivnosti predviđenih Akcionim planom za 2024. godinu, za sve ciljeve, dat je na Grafiku 1.

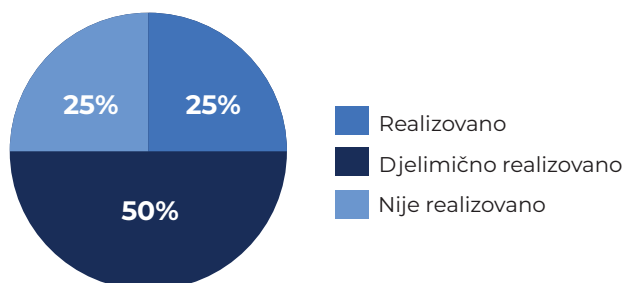

Aktivnosti iz Akcionog plana koje su vezane za donošenje propisa, a koje su bile planirane za realizaciju u 2024. godinu, nisu realizovane jer su na njihova realizaciju uticale objektivne okolnosti, te je donošenje tih propisa pomjereno za 2025. godinu. Naime, Vlada je utvrdila Predlog izmjena i dopuna Zakona o gimnaziji na sjednici 31. decembra 2024. godine, pa je usvajanje ovih zakona bila tačka dnevnog reda na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2025. godini.

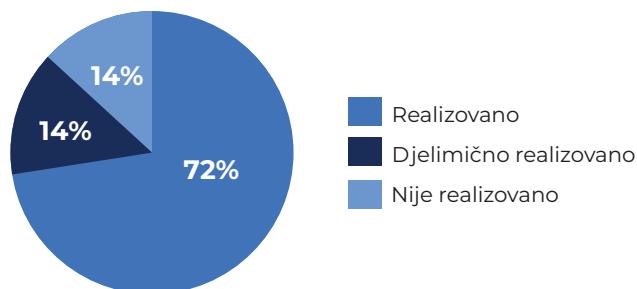
Potrebno je istaći da je za pojedine aktivnosti koje su počele ili realizovane u 2024. godini planiran njihov nastavak odnosno završetak u 2025. i 2026. godini. Ovo iz razloga što je za pojedine aktivnosti potrebno sprovesti pripreme za njihovu realizaciju, a pojedine aktivnosti, na primjer, obuke nastavnika/ca, realizuju se kontinuirano, svake godine, tokom važenja Akcionog plana.

2. Stepen realizacije po ciljevima

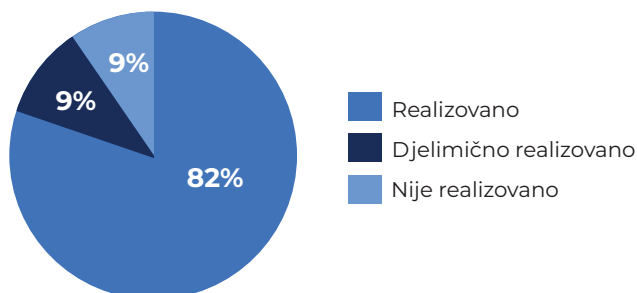
Od ukupno četiri aktivnosti koje su predviđene za realizaciju u 2024. godini u okviru Operativnog cilja 1: *Unapređenje propisa koji se odnose na gimnazijsko obrazovanje realizovano je jedna aktivnost, djelimično su realizovane dvije aktivnosti i nije realizovana jedna aktivnost.*

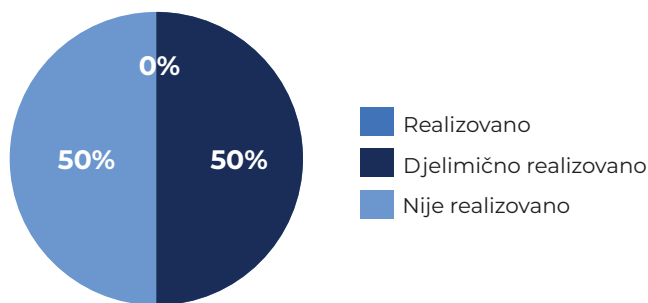
Od ukupno 11 aktivnosti koje su predviđene za realizaciju u 2024. godini u okviru Operativnog cilja 2: *Unapređenje kvaliteta nastave i učenja realizovano je pet aktivnosti, jedna aktivnost nije realizovana.*

Od ukupno 13 aktivnosti koje su predviđene za realizaciju u 2024. godini u okviru Operativnog cilja 3: *Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca realizovano je 9 aktivnosti, jedna aktivnost je djelimično realizovana i jedna aktivnost nije realizovana.*

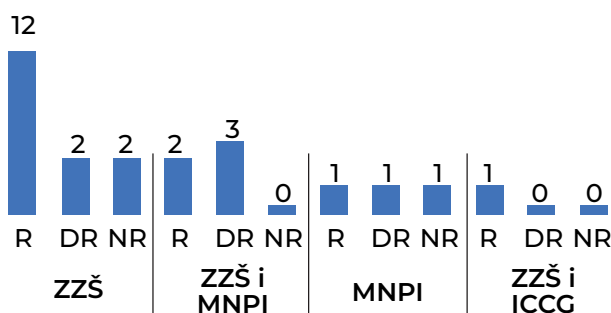

Od ukupno 2 aktivnosti koje su predviđene za realizaciju u 2024. godini u okviru Operativnog cilja 4: *Unapređenje obrazovnih programa i obrazovne ponude jedna aktivnost je djelimično realizovana i jedna aktivnost nije realizovana.*

3. Stepen realizacije po nosiocima aktivnosti

Ključna institucija za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana sprovođenja Programa razvoja opšteg srednjeg obrazovanja za 2024. godinu je Zavod za školstvo. Pored toga, za manji broj aktivnosti nadležno je MPNI, samostalno ili u saradnji sa Univerzitetom ili Zavodom za školstvo. Partner u realizaciji aktivnosti su škole. Za pojedine od aktivnosti zaduženi su zajedno MPNI i Zavod za školstvo odnosno Zavod za školstvo i Ispitni centar. Broj realizovanih aktivnosti po nosiocima aktivnosti dat je na Grafiku 6.

4. Aktivnosti predviđene Akcionim planom za 2024. godinu koje nisu realizovane

1.1. Uvažavajući autonomiju Univerziteta, u mjeri mogućeg, usaglašavanje odgovarajućeg pravilnika o upisu na studije sa sadržajem maturalnog ispita

Aktivnost nije realizovana jer je programom rada MPNI za 2025. godinu predviđeno donošenje Zakona o visokom obrazovanju za II kvartal 2025. godine. Nakon toga, stvorice se uslovi za donošenje podzakonskih akata u skladu sa novim zakonskim rješenjima, odnosno odgovarajućeg pravilnika o bližim uslovima i kriterijumima, načinu i postupku upisa u prvu godinu osnovnih studija

1.2. Unapređenje odredbi Zakona o gimnaziji i ostale legislative koje se odnose na maturalni ispit

Vlada Crne Gore je na sjednici, održanoj 31. decembra 2024. godine, usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji. Očekuje se da će se Predlog zakona biti na dnevnom redu u toku proljećnjeg zasjedanja Skupštine Crne Gore.

2.5. Opremanje škola namještajem

Pripremljena je specifikacija opreme za pojedine škole i odgovarajuće oblasti i u toku je priprema tenderske dokumentacije. Opremanje škola planirano je za III kvartal 2025. godine. Realizacija aktivnosti sprovodi se predviđenom dinamikom u okviru projekta Evropske investicione banke.

3.5. Unapređivanje profesionalnog razvoja nastavnika/ca na nivou škole

Savjetovanja sa koordinatorima za profesionalni razvoj nastavnika/ca na nivou škole u 2024. godini nijesu realizovana zbog nedovoljnog broja zaposlenih u Zavodu za školstvo i procesa relicenciranja nastavnika/ca i vaspitača/ica (5.800). Realizacija aktivnosti planirana je za II kvartal 2025. godine.

4.1. Analiza realizacije obrazovnog programa opšte gimnazije i programa specijalističkih gimnazija, kao i višejezične nastave u gimnazijama

Osnovne pripremne aktivnosti koje treba da omoguće relevantnu analizu obrazovnog programa opšte gimnazije i programa specijalističkih gimnazija kao i višejezične nastave u gimnazijama su realizovane. U cilju obezbjeđivanja što preciznijih i relevantnijih rezultata, potrebno je dodatno vrijeme za pripremi anketnog upitnika, kako bi se osiguralo da analiza obuhvati sve ključne aspekte obrazovnih programa. Realizacija aktivnosti planirana je za IV kvartal 2025. godine.

5. Aktivnosti predviđene Akcionim planom za 2024. godinu koje su djelimično realizovane

1.3. Izmjena odgovarajućeg pravilnika o profesionalnom razvoju nastavnika/ca

MPNI i Zavod za školstvo pripremili su prijedlog izmjena Pravilnika o organizaciji stručnog usavršavanja nastavnika/ca i načinu izbora autora programa stručnog usavršavanja nastavnika/ca. Na taj način stvoreni su uslovi da se, u skladu sa planiranim rokom (II kvartal 2025. godine) izmijeni i dopuni navedeni Pravilnik, a radi dostizanja ciljeva koji su dati u Strategiji reforme obrazovanja 2025-2035. godina.

2.11. Unapređenje kvaliteta praćenja i ocjenjivanja postignuća učenika/ca

Za nastavnike/ce škole koje realizuju programe opšteg srednjeg obrazovanja organizovane su dvije radionice-obuke sa koje su vezane za vrednovanje postignuća učenika/ca kako bi se unaprijedio kvalitet ocjenjivanja učenika/ca i približile ocjene učenika/ca tokom školovanja sa ocjenama na maturi. Aktivnosti na obuci nastavnika/ca se nastavljaju u 2025. godini.

3.1. Dopuna informacionog sistema modulima/softverima koji omogućavaju praćenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca

Pripremne aktivnosti obavljene su u III kvartalu 2024. godine, dok će izrada modula/ softvera biti realizovana u II kvartalu 2025. kroz saradnju ZZŠ sa Odjeljenjem za informaciono-komunikacione tehnologije MPNI. Informacioni sistem omogućiće praćenje profesionalnog razvoja svakog nastavnika/ce, vaspitača/ice, direktora/ice, pomoćnika direktora/ce i stručnih saradnika/ca kroz jedinstvenu bazu podataka povezanu sa MEIS-om.

3.4. Sprovođenje istraživanja i praćenja primjene naučenog u nastavničkoj praksi

U završnoj fazi je ekstreno istraživanje agencije Colege Gordon (Izrael) koje je obezbijedila Kancelarija Unicef-a u Crnoj Gori. Istraživanje je urađeno u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore. U aprilu 2025. godine slijedi validaciona radionica sa predstavnicima obrazovnih institucija na kojoj će biti predstavljeni nalazi, a nakon toga biće dostavljen finalni Izvještaj o rezultatima Istraživanja

6. Osvrt na realizovane aktivnosti, predviđene Akcionim planom za 2024. godinu

U tekstu koji slijedi dat je kratak osvrt na ostvareni napredak u realizaciji ciljeva nakon prve godine implementacije Akcionog plana. Detaljniji pregled dat je u poglavlju II.

U okviru operativnog cilja 1: *Unapređenje propisa koji se odnose na gimnazijsko obrazovanje* usvojene su izmjene i dopune Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju u dijelu da školska godina obuhvata dva umjesto četiri klasifikaciona perioda. Na taj način uvažene su sugestije nastavnika/ca za smanjenjem njihovih administrativnih zaduženja.

U okviru operativnog cilja 2: *Unapređenje kvaliteta nastave i učenja ključne realizovane aktivnosti* odnose se na analizu efekata eksterne evaluacije rada ustanova, jačanje kapaciteta škola za sprovođenje interne evaluacije, unapređenje mehanizama za utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada u školama, prilagođavanje nastavnog procesa razvoju ključnih kompetencija kod učenika/ca i unapređenje kvaliteta praćenja i ocjenjivanja postignuća učenika/ca. Realizovane aktivnosti direktna su podrška unapređenju kvaliteta nastave i učenja jer omogućavaju da se na osnovu relevantnih informacija, dobijenih kroz proces evaluacije, donose odluke o načinima unapređenja kvaliteta nastave i učenja.

U okviru operativnog cilja 3: *Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca realizovane su aktivnosti* koje podržavaju profesionalni razvoj nastavnika/ca na nivou sistema i škole i odnose se na praćenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca, sprovođenje istraživanja o efektima licenciranja nastavnika/ca praćenja primjene naučenog u nastavničkoj praksi, obuku nastavnika/ca za integraciju ključnih kompetencija, unapređenju kapaciteta rukovodećeg kadra u ustanovama, određivanju prioriternih oblasti za obuku nastavnika/ca i dr. Imajući u vidu sveobuhvatnost realizovanih aktivnosti, stvoreni su uslovi za unapređenje profesionalnog razvoja a samim tim i profesionalnih kompetencija nastavnika/ca i rukovodnog kadra u školama.

7. Finansiranje aktivnosti

Akcionom planu za 2024. godinu planirano je da se najveći broj aktivnosti realizuju kroz redovne MPNI, Zavoda za školstvo i Ispitnog centra.

Za aktivnost 2.2. u okviru operativnog cilja 2 planirana su sredstva u budžetu Zavoda za školstvo u iznosu od 682,00 Eura. Ova sredstva nijesu utrošena, analiza je realizovana kroz redovne aktivnosti.

Kroz aktivnost 3.3. u okviru operativnog cilja 3 planirano je, u okviru budžeta Zavoda za školstvo za 2024. godinu, obezbjeđenje sredstava za profesionalni razvoj nastavnika 110.000,00 eura od čega 57.000,00 za realizaciju obuka tj. ugovora o djelu.

II INFORMACIJE O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

1. Pregled ostvarenih ključnih rezultata realizacije Akcionog plana za 2024. godinu

U pogledu realizacije Akcionog plana za 2024. godinu, u nastavku je dat pregled ostvarenja najvažnijih rezultata aktivnosti po operativnim ciljevima. Brojčani podaci u okviru aktivnosti dati su u tabeli za izvještavanje.

Operativni cilj 1: Unapređenje propisa koji se odnose na gimnazijsko obrazovanje

- Unapređene su odredbe Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju koje se odnose na smanjenje broja klasifikacionih perioda tokom školske godine na dva, u skladu sa preporukama stručne javnosti;
- MPNI i Zavod za školstvo pripremili su prijedlog izmjena Pravilnika o organizaciji stručnog usavršavanja nastavnika/ca i načinu izbora autora programa stručnog usavršavanja nastavnika/ca

Operativni cilj 2: Unapređenje kvaliteta nastave i učenja

- Pripremljen je izvještaj o realizaciji preporuka Zavoda za školstvo ustanovama i plan unapređenja kvaliteta rada ustanova;
- Realizovane su obuke školskih timova za internu evaluaciju u jačanju kapaciteta škola za sprovođenje interne evaluacije;
- Urađena je analiza izvještaja procesa samoevaluacije u obrazovno-vaspitnim ustanovama i realizovana savjetovanja ustanova na regionalnom principu i analiza prakse samoevaluacije obrazovno-vaspitnih ustanova u Crnoj Gori;
- Sprovedena je analiza rezultata maturalnog ispita i postignuća učenika/ca iz predmeta mature tokom školovanja, pripremljene preporuke školama, pripremljen je plan podrške školama u unapređenju rezultata maturalnog ispita;
- Realizovane su pripremne aktivnosti za unaprijeđenje Metodologije za eksterno utvrđivanje kvaliteta rada ustanova i pripremu protokola za utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada ustanova i definisanje smjernica za razvoj novih procedura;
- Realizovane su obuke nastavnika/ca za razvoj ključnih kompetencija kod učenika/ca.

Operativni cilj 3: Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca

- U cilju potpunije i kvalitetnije podrške obrazovnom sistemu Odjeljenje za informaciono-komunikacione tehnologije realizovalo je niz aktivnosti koje podržavaju profesionalni razvoj nastavnika/ca. Pored ostalog, kreiran je značajan broj onlajn kurseva koji se postavljaju na portalu „Digitalna škola“, platforma „Digionica“, sprovedene su aktivnosti na pripremi neophodnih podataka kako bi se, u skladu sa planiranim rokom, izradio modul/softver koji će omogućiti praćenje profesionalnog razvoja svakog nastavnika/ce, vaspitača/ice, direktora/ica, pomoćnika direktora/ca i stručnih saradnika/ca kroz jedinstvenu bazu podataka povezanu sa MEIS-om;

- Sprovedeno je istraživanje o profesionalnom razvoju nastavnika/ca i vaspitača/ica radi sagledavanja mišljenja nastavnika/ca o uslovima produženja licence;
- Realizovano je ekstreno istraživanje agencije Colege Gordon (Izrael) koje je obezbijedila Kancelarija Unicef-a u Crnoj Gori. Istraživanje je urađeno u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore. Predstoji validaciona radionica sa predstavnicima obrazovnih institucija na kojoj će biti predstavljeni nalazi, a nakon toga biće dostavljen finalni Izvještaj o rezultatima Istraživanja;
- Urađene Smjernice za realizaciju procesa relicenciranja nastavnika/ca i dostavljene svim direktorima/cama i koordinatorima/kama za profesionalni razvoj na nivou škole, dostupne su na sajtu www.zavodza.skolstvo.edu.me;
- Realizovane su obuke nastavnika/ca za integraciju ključnih kompetencija;
- Realizovane su obuke nastavnika/ca za primjenu digitalnih sadržaja u nastavi;
- Realizovane su obuke nastavnika/ca za rad sa ranjivim grupama;
- Realizovane su obuke nastavnika/ca za rad sa posebnim obrazovnim potrebama;
- Održane su obuke za rukovodioce obrazovno-vaspitnih ustanova-mješovite grupe

Operativni cilj 4: Unapređenje obrazovnih programa i obrazovne ponude

- Kako bi se unaprijedili obrazovni programi koji se realizuju u gimnazijama - obrazovni program opšte gimnazije i programi specijalističkih gimnazija, kao i sagledao kvalitet realizacije višjejezične nastave u gimnazijama realizovane su ključne pripremne aktivnosti (definisanje ključnih indikatora analize, izrada anketnog upitnika). Ovaj pristup omogućava dublji uvid u kvalitet i izazove realizacije nastavnih programa, čime se osigurava da finalni Izvještaj pruži konkretne preporuke za unapređenje. Rezultati će biti predstavljeni u četvrtom kvartalu 2025. godine;
- Pripremne aktivnosti na donošenju Stručnog uputstva o postupku opredjeljivanja učenika/ca za obavezne izborne sadržaje i organizaciji obaveznih izbornih sadržaja koje se odnose na analizu trenutnih procedura i konsultacije sa relevantnim institucijama su sprovedene. Grafički prikaz broja realizovanih, djelimično realizovanih i nerealizovanih aktivnosti po operativnim ciljevima dat je u poglavlju I.

2. Izazovi u sprovođenju operativnih ciljeva

Operativni cilj 1: Unapređenje propisa koji se odnose na gimnazijsko obrazovanje

Odlaganje donošenja zakonskog akta ima za posledicu i odlaganje donošenja podzakonskog akta što usporava unapređenje obrazovno-vaspitnog rada u dijelu na koji se propis odnosi.

Operativni cilj 2: Unapređenje kvaliteta nastave i učenja

Pri definisanju aktivnosti potrebno je definisati i monitoring njihovog sprovođenja. Generalno gledano, aktivnosti u 2024. godini su pripremne za ključne aktivnosti Programa koje treba da se realizuju u 2025. i 2026. godini. Nepostojanje kontinuirane realizacije aktivnosti i sistematičnog praćenja realizacije aktivnosti iz operativnog cilja uticaće na efekat svih realizovanih aktivnosti na unapređenje kvaliteta nastave i učenja.

Operativni cilj 3: Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca

Kao i kod operativnog cilja 2, i kod ovog cilja većina aktivnosti u 2024. godini su pripreme za ključne aktivnosti Programa koje treba da se realizuju u 2025. i 2026. godini. Nepostojanje kontinuirane realizacije aktivnosti i sistematičnog praćenja realizacije aktivnosti iz operativnog cilja uticaće na efekat svih realizovanih aktivnosti na unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca. Opis rezultata pojedinih aktivnosti su sa kratki, radi potpunije slike o rezultatima potrebno je dati više detalja.

Operativni cilj 4: Unapređenje obrazovnih programa i obrazovne ponude

Efekti promjena u obrazovanju su i inače sporije vidljivi. Pomjeranje rokova za završetak aktivnosti može da utiče na efekat aktivnosti. Može se desiti da se pri pomjeranju rokova izgube rezultati aktivnosti u smislu da će i efekti njihove primjene biti pomjereni ili manji.

III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

Operativni cilj 1: Unapređenje propisa koji se odnose na gimnazijsko obrazovanje

OPERATIVNI CILJ 1.	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Unapređenje propisa vezanih za gimnazijsko obrazovanje			
							Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finan- siranja	Preporuke
1.1 Uvažavajući autonomiju Univerziteta, u mjeri mogućeg, usaglašavanje odgovarajućeg pravilnika o upisu na studije sa sadržajem maturalnog ispita	MPNI Univerzite- ti	Unaprijeđen odgovarajući pravilnik o upisu na studije usvojen od nadležnog organa Izmjene usvojene od strane nadležnog organa	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	NIJE REALIZOVANO Programom rada MPNI za 2025. godinu predviđeno je donošenje Zakona o visokom obrazovanju za II kvartal 2025. godine, nakon čega će se stvoriti uslovi za donošenje podzakonskih akata u skladu sa novim zakonskim rješenjima, odnosno pravilnika o bližim uslovima i kriterijumima, načinu i postupku upisa u prvu godinu osnovnih studija	II kvartal 2025. godine	Redovne aktivnosti	-	-	Nakon usvajanja odgovarajućeg podzakonskog akta potrebno je pratiti njegovu primjenu i blagovremeno izvršiti izmjene i dopune, ukoliko se utvrdi da je potrebno.
1.2. Unapređenje odredbi Zakona o gimnaziji i ostale legislativne koje se odnose na maturalni ispit	MPNI Zavod za školstvo, IC	Usvojene izmjene Zakona o gimnaziji i prateći pravilnici	II kvartal 2024.	I kvartal 2025.	DJELIMIČNO REALIZOVANO Vlada Crne Gore je na sjednici, održanoj 31. decembra 2024. godine usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i dostavila ga Skupštini Crne Gore na razmatranje. Razmatranje i usvajanje Predloga zakona očekuje se u II kvartalu 2025. godine.	II kvartal 2025. godine		-	-	Nakon usvajanja odgovarajućeg pravilnika potrebno je pratiti njegovu primjenu i blagovremeno izvršiti izmjene i dopune, ukoliko se utvrdi da je potrebno.
1.3. Izmjena odgovarajućeg pravilnika o profesionalnom razvoju nastavnika/ca	MPNI, ZZŠ	Unaprijeđen odgovarajući pravilnik o profesionalnom razvoju nastavnika/ca	I kvartal 2024.	II kvartal 2025.	DJELIMIČNO REALIZOVANO MPNI i Zavod za školstvo pripremili su prijedlog izmjena Pravilnika o organizaciji stručnog usavršavanja nastavnika/ca i načinu izbora autora programa stručnog usavršavanja nastavnika/ca. Na osnovu toga, izmijenice se i dopuniti navedeni Pravilnik.	II kvartal 2025. godine		-	-	Nakon usvajanja odgovarajućeg pravilnika potrebno je pratiti njegovu primjenu i blagovremeno izvršiti izmjene i dopune, ukoliko se utvrdi da je potrebno.
1.4. Unapređenje odredbi Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju koje se odnose na klasifikacione periode	MPNI	Usvojene izmjene Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	REALIZOVANO U septembru 2024. godine Zakon o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju kojim su, umjesto četiri, propisana dva klasifikaciona perioda tokom školske godine.	-	Redovne aktivnosti	-	-	

Operativni cilj 2: Unapređenje kvaliteta nastave i učenja

OPERATIVNI CILJ 2.		Unapređenje kvaliteta nastave i učenja								
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 2024-2026	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Status Realizacije	Novi rok (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke
										
2.1. Analiza efekata eksterne evaluacije rada ustanova	Zavod za školstvo	Pripremljen izvještaj o realizaciji preporuka Zavoda za školstvo u ustanovama Urađen plan unapređenja kvaliteta rada ustanova, u skladu s izvještajem	III kvartal 2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO Aktivnosti koje se odnose na prikupljanje podataka i analiza rezultata su realizovane. Ostale planirane aktivnosti (izrada Izvještaja i plana unapređenja kvaliteta) biće realizovane u predviđenom roku.	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
2.2. Jačanje kapaciteta škola za sprovođenje interne evaluacije	Zavod za školstvo	Realizovane obuke školskih timova za internu evaluaciju, pet škola na godišnjem nivou Urađena analiza izvještaja procesa samoevaluacije u obrazovno-vaspitnim ustanovama Realizovana savjetovanja o-v ustanova na regionalnom principu	III kvartal 2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO Urađena je analiza izvještaja procesa samoevaluacije u obrazovno-vaspitnim ustanovama. Ostale aktivnosti biće realizovane u predviđenom roku.	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
2.3. Analiza rezultata maturalnog ispita (na godišnjem nivou)	Zavod za školstvo Ispitni centar	Sprovedena analiza rezultata maturalnog ispita i postignuća učenika/ca iz predmeta mature tokom školovanja Pripremljene preporuke školama Pripremljen plan podrške školama u unapređenju rezultata maturalnog ispita	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	REALIZOVANO Aktivnosti koje se odnose na prikupljanje podataka o broju učenika/ca koji polažu pojedine predmete maturalnog ispita i uspjehu na ispitima su realizovane. Ostale aktivnosti (obrada, identifikacija ključnih parametara za analizu, izrada Izvještaja) biće realizovane u predviđenom roku.	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
2.4. Unapređenje mehanizama za utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u školama	Zavod za školstvo	Unaprijeđena Metodologija i protokoli za utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada ustanova/škola;	III kvartal 2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO Pripreme aktivnosti koje se odnose na identifikaciju ključnih oblasti za poboljšanje i definisanje smjernica za razvoj novih procedura su započete. Ostale aktivnosti će biti realizovane u predviđenom roku	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
2.8. Opremanje škola namještajem	MPNI	Opremljene škole	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	NIJE REALIZOVANO Isporučka namještaja u srednjim školama, koja je dio projekta „Program unapređenja crnogorskog obrazovanja“, još uvijek nije realizovana usled objektivnih okolnosti.	III kvartal 2025. godine	Redovne aktivnosti	-	Planirani budžet 495.000,00 €	Realizacija aktivnosti se očekuje i prije planiranog roka (III kvartal 2025)
2.10. Prilagođavanje nastavnog procesa razvoju ključnih kompetencija kod učenika/ca	Zavod za školstvo Škole	Broj organizovanih obuka na temu integracije ključnih kompetencija Broj obučanih nastavnika/ca	IV kvartal 2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO Realizovane su obuke za nastavnike/ce iz srednjeg opšteg obrazovanja na temu ključnih kompetencija u III i IV kvartalu 2024. godine. Broj obučanih nastavnika/ca je 92.	-	1.Planirana sredstva za 2024.godinu: Ugovor o dopunskom radu: 9.282,00€ 2.Noćenje trenera i osvježenje na obukama: 9.500,00€ Realizovano-utrošeno: 7.547,00€ Honorari za trenere: 90.000,00€ Utrošeno 78.450,00€ Nabavka poreme: 2.850,00€ Utrošeno: 2.817,00€	Realizovano-utrošeno: 1.731,70 €	-	-

2.11. Unapređenje kvaliteta praćenja i ocjenjivanja postignuća učenika/ca	MPNI Zavod za školstvo/ škole	Veće podudaranje ocjena na maturi i zaključnih ocjena na nivou škole Broj realizovanih obuka za nastavnike/ce na temu ocjenjivanja učenika/ca	IV kvartal 2024.	IV kvartal 2026.	DJELIMIČNO REALIZOVANO Za nastavnike/ce iz škola koje realizuju programe srednjeg opšteg obrazovanja realizovana su 2 dvije radionice - obuke radi unapređenja kompetencija nastavnika/ca u provjeri postignuća učenika/ca.	II kvartal 2025. godine	Redovne aktivnosti	Realizovano-utrošeno: 200,00 €	Redovne aktivnosti Budžet	Nastaviti sa realizacijom obuka uz konkretno navođenje sadržaja programa obuke.
---	-------------------------------------	--	------------------	------------------	--	-------------------------	--------------------	--------------------------------	---------------------------	---

Operativni cilj 3: Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 2024-2026	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Realizovana sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke
3.1. Dopuna informacionog sistema modula/softverima koji omogućavaju praćenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca	MPNI Zavod za školstvo	U procesu izrada IS-Dostupni podaci	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	DJELIMIČNO REALIZOVANO Početne aktivnosti obavljene u III kvartalu 2024, dok će izrada modula/softvera biti realizovana u II kvartalu 2025. kroz saradnju ZZŠ sa Odjeljenjem za informaciono-komunikacione tehnologije MPNI. Informacioni sistem omogućuje praćenje profesionalnog razvoja svakog nastavnika/ca, vaspitača/ica, direktora/ica, pomoćnika direktora/ca i stručnih saradnika/ca kroz jedinstvenu bazu podataka povezanu sa MEIS-om.	I i II kvartal 2025.	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	
3.2. Sprovođenje istraživanja o efektima licenciranja nastavnika/ca	Zavod za školstvo	Sprovedeno istraživanje o efektima licenciranja koje su nastavnici/ce birali radi produženja licence	III kvartal 2024	IV kvarta 2024	REALIZOVANO Sprovedeno Istraživanja ZZŠ Profesionalni razvoj nastavnika/ca i vaspitač/ca u IV kvartalu 2024. ispitano je mišljenje nastavnika/ca o uslovima produženja licence.	-	Redovne aktivnosti	-	-	-
3.3. Obezbjedivanje sredstva za kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika/ca, na osnovu utvrđenih potreba za obukama na godišnjem nivou	MPNI Zavod za školstvo	Broj realizovanih seminara	III kvartal 2024.	IV kvarta 2024	REALIZOVANO Budžetom za 2024. godinu obezbijedeno je 110.000,00 eura od čega 57.000,00 za realizaciju obuka tj. ugovora o djelu.	-	Redovne aktivnosti	-	-	-
3.4. Sprovođenje istraživanja i praćenja primjene naučenog u nastavničkoj praksi	Zavod za školstvo Škole	Rezultati istraživanja Odsjeka za razvoj -zaključci I preporuke na osnovu istraživanja-unapređenje evaluacije obuka i mjerenje efekata; Rezultati eksternog istraživanja Kancelarije UNICEF-a u CG	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	DJELIMIČNO REALIZOVANO U završnoj fazi je eksterno istraživanje agencije Colege Gordon (Izrael) koje je obezbijedila Kancelarija Unicef-a u Crnoj Gori. Istraživanje je urađeno u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore. U aprilu slijedi validaciona radionica sa predstavnicima obrazovnih institucija na kojoj će biti predstavljeni nalazi, a nakon toga biće dostavljen finalni izvještaj o rezultatima istraživanja.	II kvartal 2025.	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
3.5. Unapređivanje profesionalnog razvoja nastavnika/ca na nivou škole	Zavod za školstvo	Broj održanih savjetovanja za koordinateure i direktore ustanova. Predlozi za unapređenje PRNS-a fokus grupe	III kvartal 2024.	IV kvartal 2026.	NIJE REALIZOVANO U 2024. nijesu realizovana savjetovanja sa koordinatorima za PRNS zbog nedovoljnog broja zaposlenih i procesa relicenciranja nastavnika/ca i vaspitača/ica (5.800).	II kvartal 2025. godine	-	-	Redovne aktivnosti Budžet	Nastaviti sa realizacijom obuka uz konkretno navođenje sadržaja programa obuke.
3.6. Obuka nastavnika/ca za integraciju ključnih kompetencija	Zavod za školstvo	Broj realizovanih seminara	I kvartal 2024.	IV kvartal 2026.	Navedeno u 2.10 REALIZOVANO Realizovane su obuke za nastavnike/ce iz sednjeg opšteg obrazovanja na temu ključnih kompetencija u III i IV kvartalu 2024. godine. Broj obučanih nastavnika/ca je 92.	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
3.7. Obuka nastavnika/ca za primjenu digitalnih sadržaja u nastavi	Zavod za školstvo	Broj realizovanih seminara/broj polaznika obuka	I kvartal 2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO 4 realizovane obuke, broj polaznika 9 polaznika/ca.	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
3.8. Organizovanje obuke za nastavnike/ce sa temama prevencije nasilja, bezbjednosti na internetu, ponašanja u vanrednim okolnostima, poštovanju ljudskih prava, održivi razvoj i očuvanje okoline	Zavod za školstvo	Broj realizovanih seminara/ broj polaznika obuka	2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO Broj realizovanih obuka 8, broj polaznika/ca 26.	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-

3.9. Obuka nastavnika/ca za rad sa ranjivim grupama	Zavod za školstvo	Broj realizovanih seminara/ broj polaznika obuka	2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO Broj realizovanih obuka sa mješovitim sastavom polaznika/ca je 4, a broj polaznika/ca iz srednjeg opšteg obrazovanja je 8.	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
3.10. Obuka nastavnika/ca za rad sa učenicima/ama sa posebnim obrazovnim potrebama	Zavod za školstvo	Broj realizovanih seminara/ broj polaznika obuka iz srednjeg opšteg obrazovanje	2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO Broj realizovanih obuka 2, broj nastavnika/ca iz srednjeg opšteg obrazovanja 4 polaznika/ca.	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
3.12. Unapređenje kapaciteta rukovodećeg kadra u ustanovama	Zavod za školstvo	Broj obuka za direktore škola	2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO Održano 25 dvodnevni obuka-modula za rukovodiocce obrazovno-vaspitnih ustanova-mješovite grupe. Od 22 škole -gimnazije i SSŠ u 2024. godini 9 je završilo obavezni Program obuke i prezentovali Završne radove u Zavodu za školstvo.	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-
3.14. Određivanje prioriteta oblasti za obuku nastavnika/ca na osnovu izvještaja o eksternoj evaluaciji gimnazija	Zavod za školstvo MPNI	Broj obuka za profesionalni razvoj nastavnika/ca organizovanih na osnovu izvještaja timova nadzornika	2024.	IV kvartal 2026.	REALIZOVANO Broj realizovanih obuka u III i IV 2024. iz prioriteta oblasti 22	-	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	-

Operativni cilj 4: Unapređenje obrazovnih programa i obrazovne ponude

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 2024-2026.	Nadležne institucije	Indikator rezultata	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije 	Novi rok	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Realizovana sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke
4.1. Analiza realizacije obrazovnog programa opšte gimnazije i programa specijalističkih gimnazija, kao i višezječne nastave u gimnazijama	Zavod za školstvo	Sprovedena analiza opšte gimnazije Sprovedena analiza matematičke gimnazije Sprovedena analiza filološke gimnazije Sprovedena analiza sportske gimnazije Sprovedena analiza dvojezične nastave u gimnazijama Izrađene preporuke za unapređenje	III kvartal 2024	I kvartal 2025	NIJE REALIZOVANO Ključne pripremne aktivnosti su realizovane (definisanje ključnih indikatora analize, izrada anketnog upitnika). U cilju obezbjeđivanja što preciznijih i relevantnijih rezultata, dodatno vrijeme je posvećeno detaljnoj pripremi anketnog upitnika, kako bi se osiguralo da analiza obuhvati sve ključne aspekte obrazovnih programa.	IV kvartal 2025. godine	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	Pomjeranje rokova za realizaciju aktivnosti, kada je neophodno, trebalo bi da bude najmanje moguće.
4.7. Donošenje Stručnog uputstva o postupku opredjeljivanja učenika/ca za OIS (obavezne izborne sadržaje) i organizaciji OIS	Zavod za školstvo	Usvajeno i objavljeno Stručno uputstvo, distribuirano gimnazijama	IV kvartal 2024	II kvartal 2025.	DJELIMIČNO REALIZOVANO Pripremne aktivnosti (analiza trenutnih procedura, konsultacije sa relevantnim institucijama) su započete. Ostale aktivnosti biće realizovane u predviđenom roku.	III kvartal 2025.	Redovne aktivnosti	-	Redovne aktivnosti Budžet	Nastaviti realizaciju započetih aktivnosti.

IV PREPORUKE ZA NAREDNU FAZU SPROVOĐENJA AKCIONOG PLANA

Operativni cilj 1: Unapređenje propisa koji se odnose na gimnazijsko obrazovanje

Nakon usvajanja odgovarajućeg podzakonskog akta potrebno je pratiti njegovu primjenu i blagovremeno izvršiti izmjene i dopune, ukoliko se utvrdi da je potrebno.

Operativni cilj 2: Unapređenje kvaliteta nastave i učenja

Aktivnosti koje su realizovane u 2024. godini su osnov za realizaciju aktivnosti u 2025. i 2026. godini i unapređenje kvaliteta nastave i učenja. Kako bi se osigurao monitoring sprovođenja aktivnosti potrebno je da Koordinaciono tijelo na kvartalnom nivou razmatra tok realizacije pojedinih aktivnosti, kako bi se one realizovale u kontinuitetu i kako bi bio se ostvario vidljiv efekat realizacije aktivnosti na unapređenje kvaliteta nastave i učenja.

Operativni cilj 3: Unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca

Imajući u vidu da su u okviru ovog cilja u 2024. godini realizovana istraživanja koja imaju za cilj utvrde efekti licenciranja nastavnika/ca kao i nivo primjene naučenog na obukama u praksi, potrebno je detaljno isplanirati korake u implementaciji rezultata istraživanja u unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika/ca.

U izvještavanju o realizovanim obukama potrebno je preciznije navesti sadržaj obuke, ne samo broj realizovanih obuka, kako bi se moglo pratiti da li organizovane obuke odgovaraju obukama u prioritetnim oblastima. (Primjer, aktivnost 3.8, naveden je broj realizovanih obuka 8 i broj polaznika/ca 26.) Koordinaciono tijelo treba da na kvartalnom nivou prati realizaciju aktivnosti kako bi se pravovremeno reagovalo na zastoje u implementaciji aktivnosti i otklonile eventualne poteškoće u njihovoj implementaciji.

Operativni cilj 4: Unapređenje obrazovnih programa i obrazovne ponude.

Za aktivnost 4.1. Pomjeranje rokova za realizaciju aktivnosti, kada je neophodno, trebalo bi da bude najmanje moguće. Analiza realizacije obrazovnog programa opšte gimnazije i programa specijalističkih gimnazija, kao i višejezične nastave u gimnazijama, čija je realizacija planirana u 2024. godini i čiji je završetak planiran za I kvartal 2025. godine, završetak je planiran za IV kvartal 2025. godine. To znači da se unapređenje programa opšte i specijalističkih gimnazija odlaže za jednu školsku godinu. Školska 2025/2026. godina će već biti počela i novine u programe, koje su rezultat analize, neće biti moguće unijeti.

Napomena:

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 17. aprila 2025. godine usvojila Strategiju reforme obrazovanja za period 2025-2035 sa akcionim planom za 2025-2026. godinu. Riječ je o sveobuhvatnom strateškom dokumentu koji je izrađen u saradnji sa Delegacijom EU i UNICEF-om, s ciljem temeljne transformacije obrazovnog sistema u skladu sa savremenim potrebama učenika, nastavnika i društva u cjelini.

S tim u vezi, zaključkom broj: 11-011/25-1232/3 od 25. aprila 2025. godine Vlada je stavila van snage zaključak broj: 10-011/24-5118/2 od 26. septembra 2024. godine, sa sjednice od 19. septembra 2024. godine, odnosno stavila van snage Program razvoja opšteg srednjeg obrazovanja (2024-2026).

Sve gore navedene preporuke biće implementirane kroz aktivnosti koje su razrađene u okviru strateških ciljeva Strategije reforme obrazovanja 2025 - 2035.

**Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija**